

Heldenpark Eeklo: situering en geschiedenis

COLLECTIE

Kasteel Heldenpark/Villa Oaklands/Haarsnijderij

INVENTARISNUMMER

SPM_077

BESCHRIJVING

De boomgaard en groentetuin achteraan het domein van de familie Enke, jaren 1920.

Het huidige Heldenpark situeert zich momenteel tussen de Oostveldstraat, Sportlaan, Zonnepark en Scoutspad. Dit groene gebied rond het huis 'Oaklands' - oorspronkelijk het woonhuis van de familie Enke - vormt vandaag een bijzonder park met langsheen de ovaalronde graspleinen een aantal unieke hoogstammige parkbomen in prachtige conditie. Gezien de ouderdom van het park evolueert het naar climax-vegetatie met grote natuurwaarde. De meeste grote bomen zijn nog authentiek einde 19e eeuw.

De functie van het park was door de oorspronkelijke eigenaars volledig afgestemd op het 'Vernügen' en dat is vandaag nog steeds grotendeels zo. Je kunt er heerlijk tot rust komen. Zodra de eerste zonnestralen in de vroege lente de mensen naar buiten lokken, bloeit het park helemaal open. Kinderen lopen vrolijk in het gras, jongeren nemen er hun middagpauze, ouderen genieten op een bankje, ouders doen een terrasje terwijl kleuters wat verder in de speeltuin spelen. In de zomervakantie komen zowel de kinderen van de speelpleinwerking als de muzikliefhebbers (festival 'Helden in het park') aan hun trekken. En handboogschutters kunnen er al vele tientallen jaren terecht aan hun schutterstoren. Zowel als openbaar domein als voor de natuurkenners is het Heldenpark een boeiend gebied. Omwille van zijn flora en fauna is het park bovendien te beschouwen als een verzameling van schitterend levend didactisch materiaal.

Voor het park en het kasteel er was, was deze plek 'woeste grond'; er groeide niets van betekenis en ze was ook niet echt bijzonder geschikt als landbouwgrond wegens de zandgrond. De handgetekende kaart van Ferraris (± 1775) is de eerste kaart die een mooi overzicht geeft, in dit geval van het gebied aan de oostelijke kant van Eeklo. Veel van de bomen in de tuin en in de omliggende tuinen van de huizen langs de Sportlaan dateren dus van rond 1900. Daarvoor was het nog altijd een veld. Na het vertrek van de laatste familie die Villa Pinehurst bewoonde (familie Stradiot-Duvieusart in 1951) werd een deel van het park verkaveld en verkocht. De huidige Sportlaan werd aan de rand van het terrein aangelegd, in een deel van het park. Ook alle achterliggende percelen in de Sportlaan, tot aan de Blokhutten, liggen in de vroegere parktuin. Op 6 augustus 1951 kocht de stad het park. De naam werd gewijzigd in 'Heldenpark'.

Het romantische kasteelpark - bedoeld om tot rust in te komen - werd aangelegd in de Engelse landschapsstijl: grasvelden, slingerende paden, heestergroepen en bomengroepen met grote karaktervolle bomen, een vijver met eilandje middenin (verdwenen eind jaren 1980), luthoven (speeltuin, gesnoeide vormhagen), ... De grote oude bomen die je vandaag ziet werden aangeplant rond 1894 – ze zijn dus ongeveer 115 jaar oud! - en vormen het groene decor van het gebied met o.a. beuken, plataan, zomereik, suikeressdoorn en tamme kastanje.

Grote oude bomen vormen het decor van het gebied. Naast Rode beuk, Zomereik en Plataan vind je in het Heldenpark een aantal schitterende exemplaren van Paardenkastanje, Tamme kastanje (unieke exemplaren) en Taxusboom (deze laatste als een van de 2 slechts inheemse naaldbomen in België; archeofyten). Verder komen ook een aantal schitterende hybride lindes in goede conditie voor.

Een park leent zich (i.t.t. een bos) wel voor experimenteren met de aanplant van een aantal exoten (nl. planten die hier niet inheems

zijn), zoals bv. de Amerikaanse eik, die hier eerder weinig natuurlijke vijanden heeft. Vooral de Suikeresdoorn, waarvan er overigens maar een beperkt aantal in België voorkomen, is bijzonder. Deze boom kan overigens gebruikt worden voor de sapwinning (ahornsiroop).

Doorheen het domein werd een tracé van kronkelige wegen aangelegd, maar ook een kaarsrechte dreef. In de tuin stonden enkele bijgebouwen, zoals bv. een koetshuis (waar nu de Irish Pub in gehuisvest is) en serres. Tussen 1987 en 1991 werd het park gedeeltelijk heraangelegd, vooral de lage onderbegroeiing in de randzones werd heraangeplant, met streekeigen en anderzijds niet streekeigen planten o.a. rhododendron. In die periode volgde een vorm- en uitdunningssnoei van een aantal bomen. Een aantal paden werden ook halfverhard met dolomiet.

OBJECTTYPE

foto

PLAATSEN

Sportlaan

DATERING

1920s

TREFWOORD

Heldenpark, tuin, park, bomen, Eeklo